NGỮ PHÁP HSK1

1. Đại từ tiếng Trung

Hán tự	Phiên âm	Nghĩa	Ví dụ
我	wŏ	chỉ ngôi thứ nhất (tôi, tớ, mình, ta, tao,)	我是学生。 /Wǒ shì xuésheng/ Tôi là học sinh.
你	nĭ	cậu, bạn, anh, chị, mày	你是我的朋友。 /Nǐ shì wǒ de péngyou/ Bạn là bạn của tôi.
他	tā	chỉ ngôi thứ ba số ít, dùng cho phái nam (cậu ấy, anh ấy, hắn, ông ấy,)	他是我的爸爸。 / tā shì wǒ de bàba/ Ông ấy là bố của tôi.
她	tā	chỉ ngôi thứ ba số ít, dùng cho phái nữ (cô ấy, chị ấy, bà ấy,)	她是我的姐姐。 /Tā shì wǒ de jiějie/ Cô ấy là chị gái tôi.
我们	wŏmen	chúng tôi, chúng ta, chúng tớ, chúng mình,	我们是同学。 /Wŏmen shì tóngxué/ Chúng tôi là bạn cùng lớp.
你们	nĭmen	các bạn, các cậu, các anh, các chị, chúng mày,	你们是中国人。 /Nǐmen shì Zhōngguó rén/ Các bạn là người Trung Quốc.
他们	tāmen	chỉ ngôi thứ ba số nhiều, thường chỉ nam giới, cũng dùng chung cho cả nam và nữ (họ, bọn họ, các anh ấy,)	他们是越南人。 /Tāmen shì yuè nán rén/ Họ là người Việt Nam.

她		chỉ ngôi thứ ba số nhiều, dùng cho	她们在聊天。
们	tāmen	phái nữ (họ, các chị ấy, các cô ấy,)	/Tāmen zài liáotiān/ Các cô ấy đang trò chuyện.

Đại từ chỉ định

Hán tự/ Cấu trúc	Phiên âm	Nghĩa	Ví dụ
这	zhè	đây, này	这是王老师。 /Zhè shì Wáng lǎoshī/ Đây là thầy Vương.
那	nà	kia, đó	那本书是我的。 /Nà běn shū shì wŏ de/ Quyển sách kia là của tôi.
这/那+ 是+ danh từ	zhè/nà shì	Đây là/ kia là	这是我的书。 /Zhè shì wǒ de shū/ Đây là sách của tôi. 那是他的笔。 /Nà shì tā de bǐ/ Kia là bút của anh ấy.
这/那+ lượng từ + danh từ	zhè/nà	Cáinày/ cái kia	这本书 /Zhè běn shū/ Quyển sách này 那棵树 /nà kē shù/ Cái cây kia
这儿	zhèr	ở đây, chỗ này, bên này, (ngoài ra có thể kết hợp với đại từ nhân xưng hoặc danh từ chỉ người để chỉ chỗ của ai đó)	我这儿有很多玩具。 /Wǒ zhèr yǒu hěn duō wánjù/ Chỗ của tôi có rất nhiều đồ chơi.

		chỗ kia, chỗ ấy, nơi ấy, (ngoài ra có thể kết hợp với	李老师 那儿有你的笔记本。
那儿	nàr	đại từ nhân xưng hoặc danh	/Lí lǎoshī nàr yóu nǐ de bǐjì běn/
		từ chỉ người để chỉ chỗ của ai đó)	Chỗ của cô Lý có vở của bạn.

Đại từ nhân xưng

Hán tự/ Cấu trúc	Phiên âm	Nghĩa	Ví dụ
谁	shéi	ai	那个男人是谁?
哪 + lượng từ + danh từ	nă	nào?	哪个手机是你的?
哪儿	năr	chỗ nào, đâu, ở đâu,	你在哪儿?
几	jĭ	mấy	你几岁了?
几+ lượng từ+ danh từ	jĭ	Mấy?	你有几本书?
什么	shénme	cái gì	你说什么?
多少	duōshao	bao nhiêu	你有多少钱?
怎么+ động từ	zěnme	dùng để hỏi cách thức thực hiện của động tác	这个字怎么写?
怎么样	zěnmeyàng	thế nào, ra làm sao (thường đứng cuối câu, hoặc làm định ngữ, dùng để hỏi tính chất, tình hình hoặc hỏi ý kiến)	今天晚上8点见,怎么样?

2. Chữ số tiếng Trung trong HSK 1

> Biểu thị thời gian

Thứ tự sắp xếp thời gian trong tiếng trung là từ lớn tới bé, giờ tới phút và giây, từ năm tới tháng rồi mới đến ngày thứ.

- 9点20分/jiǔ diǎn èr shí fēn/: 9 giờ 20 phút
- 2点2分/liǎngdiǎn língèrfēn/2 giờ 2 phút
- 2020年12月7日/èr líng èr líng nián shí èr yuè qī rì/: Ngày 7 tháng 12 năm
 2020. Trong khẩu ngữ ta dùng 号 thay cho 日.
- 星期四 /xīngqīsì/: Thứ năm

➤ Biểu thị tuổi tác

• 他今年 31 岁 /tā jīnnián sān shí yī suì/: Anh ấy năm nay 31 tuổi

➤ Biểu thị số tiền

- 10 块/元 /shí kuài/yuán/: 10 đồng (tệ)
- 五毛/角 / wǔmáo/jiǎo/: 5 hào (1 đồng bằng 10 hào)

Người Trung Quốc khi nói số tiền sẽ lấy 4 số 0 làm một mốc, ví dụ: 100.000 thì người Trung Quốc sẽ nói là 十万 (10.0000), 1 亿 (1 tỷ) của Trung Quốc có 8 số 0.

➤ Biểu thị chữ số

Khi đọc các dãy số dài như số nhà, số điện thoại, số chứng minh thư..... thì ta đọc từng số từ trái qua phải như số đếm.

• Chỉ có số một là "—" được đọc thành yāo

我的电话是 56290001 /Wŏ de diànhuà shì wǔ lìu èr jiǔ líng líng líng yāo /: Số điện thoại của tôi là 56290001

3. Lượng từ

Trong tiếng Trung có rất nhiều lượng từ được dùng trong các trường hợp khác nhau. Tuy nhiên, ngữ pháp HSK1 chỉ bao gồm một số cấu trúc với lượng từ sau.

Dùng sau số từ:

Số từ + lượng từ + danh từ

三口人 /sānkǒu rén /: 3 người

三本书 /sān běn shū / 3 cuốn sách

Dùng sau "这" "那" "几": 这/那/几 + lượng từ + danh từ

• 这个椅子 /zhè gè yǐzi/: cái ghế này

- 那张桌子 /Nà zhāng zhuōzi/ cái bàn kia
- 几个月/jǐ gè yuè/: mấy tháng

VD:

那个人是他爸爸。

/Nàgè rén shì tā bàba/ Người kia là bố của anh ấy.

4. Phó từ

Phó từ phủ định:

我不是老师 /Wǒ bú shì lǎoshī/: Tôi không phải là giáo viên.

没 /méi/ – không/chưa: Dùng để phủ định cho hành động xảy ra trong quá khứ
 他没去过北京 /Tā méi qù guò Běijīng/: Anh ta chưa từng đến Bắc Kinh

Phó từ chỉ mức độ:

Thường đứng trước tính từ hoặc động từ tâm lý để bổ nghĩa cho chúng

• 很/hěn/ rất, quá:

她很高兴 /Tā hěn gāoxìng/: Cô ấy rất vui

• 太/tài/ – quá, lắm: 太 + tính từ + 了

太晚了! /Tài wǎnle/: Muộn quá rồi!

Phó từ chỉ phạm vi:

都 (dōu – đều): 我们都是越南人 /Wŏmen dōushì Yuènánrén/: Chúng ta đều là người
 Việt Nam

Chú ý có 2 dạng phủ định

都不 + động từ: Đều không(phủ định toàn bộ)

Ví du:

我们都不是学生。

Wǒ men dōu bú shì xuéshēng

Chúng tôi đều không phải là học sinh (Tất cả đều không phải là học sinh)

不都 + động từ: Không đều...... (phủ định một bộ phận)

Ví dụ:

我们不都是学生。

Wŏ men bù dōu shì xuéshēng.

Chúng tôi không phải đều là học sinh (Có người là học sinh, có người không)

5. Liên từ

和 (hé – và, với)

Ví dụ: 我和你 /wǒ hé nǐ/: Tôi và bạn

Lưu ý liên từ này chỉ dùng để nối giữa hai danh từ , nối giữa 2 chủ ngữ, nối 2 động từ đơn, không dùng để nối giữa 2 vế câu.

6. Giới từ

Chủ ngữ +在 (zài) + Tân ngữ chỉ địa điểm + động từ + Thành phần khác: Ai làm gì ở đâu. Ví du:

他在北京学习汉语。/Tā zài běijīng xuéxí hànyǔ/ Anh ấy đang học tiếng Trung ở Bắc Kinh..

7. Động từ năng nguyện (thể hiện năng lực, nguyện vọng)

- 会 (huì): biết (biết thông qua học tập và rèn luyện)
 我会说汉语。/Wŏ huì shuō hànyǔ./: Tôi biết nói tiếng Trung
- 能 (néng): Có thể

我能坐这儿吗? / Wǒ néng zuò zhèr ma?/ tôi có thể ngồi đây không

Phủ định của 2 trợ động từ này là 不会/不能

8. Trợ từ

Trợ từ kết cấu: 的 (de). Dùng để nối giữa định ngữ và trung tâm ngữ

Cấu trúc: Định ngữ + (的) + Trung tâm ngữ

Định ngữ là:

- Thành phần bổ nghĩa cho danh từ hoặc ngữ danh từ
- Dùng để miêu tả và hạn chế cho danh từ
- Đứng trước danh từ.

Trung tâm ngữ: Là thành phần đứng sau định ngữ, là đối tượng được nhắc chính đến trong cum danh từ.

Trường hợp giữa định ngữ và trung tâm ngữ bắt buộc có trợ từ kết cấu 的

• Khi danh từ hoặc đại từ làm định ngữ biểu thị mới quan hệ miêu tả, hạn chế hoặc quan hệ sở hữu thì phải thêm 的

Ví dụ: 我的衣服 /wǒ de yīfu/: Quần áo của tôi

• Khi cụm tính từ, cụm chủ vị làm định ngữ thì phải thêm 的.

Ví dụ:

很漂亮的衣服: Bộ quần áo rất đẹp

我买的东西: Đồ mà tôi mua

Trợ từ ngữ khí:

- 了 (le): Thường đứng cuối câu, biểu thị ngữ khí khẳng định, hoặc động tác đã xảy ra.
 他去学校了/tā qù xuéxiào le/: Anh ta đi đến trường rồi
 - 唱 (ba):đi. Trợ từ ngữ khí 唱 có thể được sử dụng ở cuối câu mệnh lệnh để diễn đạt một gợi ý hoặc mệnh lệnh bằng giọng điệu nhẹ nhàng.

你吃饭吧。/ Nǐ chīfàn ba/ Ban ăn com đi.

• 呢 (ne): Đứng cuối câu, giúp câu nói thêm uyển chuyển, hoặc dùng cho câu hỏi tỉnh lược

你在哪儿呢? /nǐ zài năr ne?/ Cậu đang ở đâu vậy?

你呢? còn bạn thì sao?

9. Câu trần thuật

Câu khẳng định:

明天是星期一 /Míngtiān shì xīngqīyī/: Ngày mai là thứ hai.

我喜欢他 /Wǒ xǐhuān tā/: Tôi thích anh ấy.

天气很热 /Tiānqì hěn rè/: Thời tiết rất nóng.

Câu phủ định:

不 (bù): 他不是我的哥哥 /tā bú shì wǒ de gēge/: Anh ấy không phải anh trai tôi.

没 (méi): 她没去看电影 /Tā méi qù kàn diànyǐng/: Cô ta đã không đi xem phim.

10. Câu nghi vấn

吗 (ma): 这是你的书吗?/Zhè shì nǐ de shū ma?/: Đây là sách của bạn à?

呢 (ne): 我是老师, 你呢? /Wǒ shì lǎoshī, nǐ ne?/: Tôi là giáo viên, còn bạn?

11. Câu cầu khiến

请 (qǐng): 请进 /qǐngjìn/: Mời vào

12. Câu cảm thán

太 (tài): 太漂亮了! /tài piàoliang le/: Quá đẹp!

13. Các câu dạng đặc biệt

Câu chữ "是"

他是我的同学 /Tā shì wǒ de tóngxué/: Anh ấy là bạn học của tôi.

Câu chữ "有"

一个星期有 7天 /Yí gè xīngqī yǒu qī tiān/: Một tuần có 7 ngày

Mẫu câu "是……的"

Dùng để nhấn mạnh thời gian, địa điểm, đối tượng, cách thức của động tác đã xảy ra trong quá khứ

• Nhấn mạnh thời gian:

我是昨天回来的 /Wǒ shì zuótiān huílai de/: Tôi về từ hôm qua.

- -> nhấn mạnh thời gian về là ngày hôm qua
 - Nhấn mạnh địa điểm:

这是在北京买的 /Zhè shì zài Běijīng mǎi de/: Đây là đồ mua ở Bắc Kinh.

- → Nhấn mạnh là mua ở đâu, mua ở BK chứ không phải Thượng Hải, Hà Nội v.v
 - Nhấn mạnh phương thức:

他是开车来的 /Tā shì kāichē lái de/: Anh ấy lái xe đến đây.

-> Nhấn mạnh việc lái xe ô tô đến, chứ ko phải đi xe máy xe đạp

14. Trạng thái của hành động

Dùng "在/正在……呢" biểu thị hành động đang tiếp diễn, đang xảy ra:

他们在学习呢 /Tāmen zài xuéxí ne/: Họ đang học bài.

Dùng 会+V diễn tả hành động sẽ xảy ra

我会去中国。/ Wǒ huì qù zhōngguó/ Tôi sẽ đi Trung Quốc.

TÙ VỤNG HSK1

的,我,你,是,了,不,在,他,我们,好,有,这,会,吗,什么,说,她,想,一,很,人,那,来,都,个,能,去,和,做,上,没有,看,怎么,现在,点,呢,太,里,听,谁,多,时候,下,谢谢,先生,喜欢,大,东西,小,叫,爱,年,请,回,工作,钱,吃,开,家,哪,朋友,妈妈,今天,几,爸爸,些,怎么样,对不起,住,三,高兴,买,医生,哪儿,名字,认识,坐,喝,写,月,号,狗,岁,看见,打电话,喂,儿子,漂亮,分钟,再见,本,明天,多少,块,女儿,小姐,衣服,水,学校,电影,书,四,六,两天,少,没关系,飞机,二,电视,读,后面,昨天,睡觉,六五,医院,少,没关系,飞机,二,电视,读,后面,昨天,睡觉,六,前面,大,菜,十,猫,电脑,热,学生,下午,字,学习,冷,前面,大师,星期,十,猫,电脑,热,学生,下午,字,学习,椅子,同,中国,七,菜,桌子,出租车,天气,茶,九,商店,椅子,同学,一点儿,苹果,饭店,中午,上午,水果,杯子,下雨,米饭,北京,汉语,不客气